گفت و گو با مریم جواهری، نقاش موفق ایرانی در نیویورک

درنقاشی امروز پیش ازهمه باید جست وجوکرد

● نقاش ایرانی برخلاف نقاش غربی برای برگزاری نمایشگاهی ازآثارش باید دنبال گالری دار بدود

ثریا صدردانش

« مریم جواهری » باصالت در هنرش سخت معتقد است ، ساده و صمیمی است وازکارش با تعصب وعلاقه حرف میزند . پانزده سال است که درآمریکا اقامت دارد ، اما ادا واصول خیلی از فرنگ‌رفته‌ها درظاهر و حرکاتش دیده نمیشود . او « نیویورک » را برای زندگی انتخاب کرده ومعتقد است که نیویورک مرکز هنر و فرهنگ دنیا است . تاکنون با نقاشان معروف آمریکائی چون «ادرین‌هارد» «ویل‌بارنت» و«رادکو» کار کرده است . نمایشگاههای زیادی از آثارش در آمریکا برپا شده است ، موفق‌ترین آنها نمایشگاهی در « دالاس » و همین‌طور در« پلیموت گالری»نیویورک بوده است .

تاکنون چند جایزه گرفته وپوستری برای یکی ازادارات نیویورک کشیده که در پنج میلیون نسخه چاپ شده‌است .

« مریم جواهری » دانشکده هنرهای زیبای تهران رابا تمام رسانده وبرای بدست آوردن فرهنگ و تجربه‌های هر چه بیشتر بکشورهای اروپائی سفر کرده است . امـا خـودش میگوید : « پاریس وبطورکلی اروپا را برخلاف تصورم آنچنان زنده و فعال برای کار نقاشی نیافتم و راهی آمریکا شدم . نیویورک درست همان جائی بود که من میخواستم آنجا را از لحاظ هنر ، زنده ،پیشرو وتوجو یافتم برای همین بود که این شهر را برای زندگی برگزیدم . »

وقتی ازسبك كارش‌میپرسم، میگوید : « مـن در شروع آکاده‌میك کار میکردم ، بعد به‌آبستره رو آوردم و کمی‌پس از آن بکار کمپوزیسیون رنگ و فرم پرداختم و امروز در خطوط وفرم کارم تغییراتـی داده‌ام وتوجه به دایره پیـدا کرده‌ام . آخـرین کارهایم کولاژ و مجسمه است‌که یکسال اخیر روی این سوژه‌کارمیکنم.

بیشتر فرم مجسمه‌های مـن دایره است که با آلومینیوم صیقل داده شده من فرم دایره را بیشتر باین خاطرکه نه‌ابتدا ونه انتهائی دارد دوست دارم. کارهای گرافیك‌من بیشتر روی پوستر است .»

وقتی نظر « مریم‌جواهری» را درمورد کار نقاشی درایران میپرسم ، میگوید :

ــ فرصت دیدن تمام کارها را بخصوص در سفر اخیـرم بایران نداشتم ، بنابراین‌هنوز نمیتوانم قـضاوت درستی در این مورد‌داشته باشم وبخصوص مقایسه‌ای با کارهای گذشته‌در ایران بکنم . »

ازمریم‌جواهری میپرسم چرا دراین مدتی که ازایران دور بودید نمایشگاهی از کارهایتان نگذاشتید ؟

ــ میدانید ، اشکال بزرگ فاصله زیاد بیـن ایـران و آمریکاست ، از طرفی روش کار گالریهای ایران با خارج خیلی فـرق دارد . در اینجا گالری‌دار خودرا مسئول ارائه و شناساندن کار یك نقـاش نمیداند . اگر نقاش خارج از ایران باشد . تماسی با اوبرای گذاشتن نمایشگاهی ازتازه‌ترین کارهایش نمیگیرد. درنمایشگاه های دسته‌جمعی نیز کارها را عرضه نمیکند . نقاش همیشه باید خودش برای گذاشتن یك نمایشگاه دنبال گالری‌داربدود. آنوقت نقاشی که مثل من در کشور دوردستی مانند آمریکـا بسرمیبرد برای انتقال کارهایش بایران نه‌تنها باید هزینه‌سنگینی بپردازد ، بلکه از جهت کارها نیز ممکن است در مسافـت طولانی صدمه‌ای به‌آنها وارد شود وتازه معلوم نیست پس‌از صرف این همه بودجه سنگین نمایشگاهی برگزار شود و یا اصلا تابلوئی بفروش رود ؟ در این صورت فکرکنیدکه تکلیف من نقاش چیست ؟»

ــ تصور ما همیشه ازآمریکا و مردم آمریکا ، غرق شدن‌در دنیای ماشینیسم و دور بودن از تمامی پدیده‌های هنری و بطورکلی جدائی از رمانتیسم بوده است ، آمریکا برای ما همیشه مساویست با ماشین . این تصور با حرفهائی که‌مریم جواهری در مورد آمریکا وهنر آمریکائی میگوید فاصله زیادی دارد ، « مریم جواهری » از آمریکا این‌طور حرف‌میزند :

« بطور کلی آمریکا از نظر هنری‌درحال‌حاضرمرکزدنیااست، دلیلش شاید مساله اقتصادی است ولو این هنر ازدیگر نقاط دنیا زنده شود باز بهترین‌آنها در نیویورك عرضه میشود . بهترین سالها از نظر هنر در آمریکا سالهای ۶۰ و ۷۰بوده است ، دراین دوره بود که پاپ‌آرت ، آپ‌آرت ، هنـر تصویری و ... بوجود آمد . دراین ده‌سال هنر بکلی متحول شده . در سالهای اخیر شاید تحول چشمگیری به‌آن صورت بوجود نیامده باشد ، اما باز تازگی و نوجوئی بیش‌از هر جای دیگر دنیا بچشم‌میخورد.

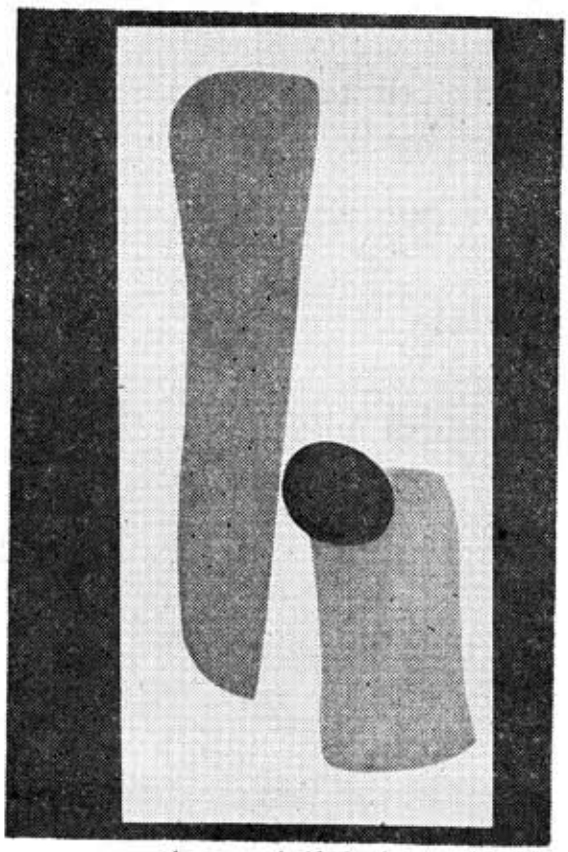
امروز هنر نقاشی درآمریکا بکلی از آن فرم گذشته بیرون آمده است . دیگرنقاشی‌بصورت قلم‌مـو و بـوم مهـم نیست، بلکه در نقاشی امروز قبل‌از هرچیز باید جستجو کـرد ، باید در هر زمیـنه تازه‌ای تجربه کرد . امروز در آمریکا بطورکلی روی سبك خاصی‌کار نمیشود ، بلـکه در تـمامی زمینه‌ها وسبکها تجربه‌میشود.»

« مریم جواهری » بکـار نقاشان معروف آمریکائی‌ازجمله « رادکو » اشاره میکند کـه کارهایش فرم مشخصی ندارد وبیشتر بیك آه میماند و در متن محو است . دیگر «ویلیام دوکونی » و«راشن‌برگ » و « اولدن برگ » . «استاین‌ـ برگ » که کارهای گرافیك علمی میکندیکی از باارزشترین هنرمندان دنیا است و در دنیا شناخته شده‌است .

« مریم جواهری » درمورد شرایـط هنـری در نیویورك میگوید :

« برخلاف آنچه میگوینـد نیویورك بهترین شرایط رابرای تقدیر وتکمیل هنر برای‌هنرمند بوجودمی‌آورد . درحال حاضر در نیویورك ۶۰ هزار هنرمند زندگی میکنند . در هیچ جای دنیا باندازه نیویورك از کار هنری تقدیر نمیشود ، درهیچ جای دنیا مردم تا این اندازه نمایشگاه نمیروند . مردم حتی برای دیدن نمایشگاههای‌هنری صف می‌بندند . امروز باوجود شرایطبد اقتصادی مردم‌همچنان به هنر توجه دارند و ایـن توجه روزبروز بیشتر میشود . قبل ازاینکه من بایران بیایم نمایشگاهی از « چیـن » در واشنگتن برگزار شده بود که مردم برای دیدن آن ساعتهادر صف می‌ایستادند ...

در نیویورك بودجه عظیمی برای نشان دادن هنر هنرمندان بزرگ دنیا بمردم صرف‌میشود. نه‌تنها هنر نقاشی بلکه هرکار هنری در آمریکا تقدیر میشود، موزه‌های آنجا هرگز خالی از جمعیت نیست ، از هردسته و هر طبقه‌ای روزانـه بـدیدن موزه‌ها و نمایشگاهها میروند واین کار را جزو وظیفه‌روزانه خود میدانند .

یکی از کارهای مریم جواهری

مریم جواهری